

คำซ้ำที่ซ้ำหน่วยเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกด

คำซ้ำที่จะนำมาวิเคราะห์ในบทนี้ประกอบด้วยคำหลักซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดซ้ำกับเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดของคำสร้อยตามลำดับ คำหลักของคำซ้ำแบบซ้ำพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดนี้ ทั้งที่มีคำหลักพยางค์เดียวและคำหลักสองพยางค์ จะนำมาวิเคราะห์พร้อมกัน

9.1 หน่วยเสียงพยัญชนะต้นซ้ำและพยัญชนะตัวสะกดซ้ำในภาษาไทย

9.1.1 คำหลักเป็นคำพยางค์เดียว

ลักษณะของพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
ระเบิดไม่ก่องเบา / กักไม่ก่อง	p - k	/p̄n̄ək - p̄k̄ək/
	? - t	/ʔ̄t̄i:t - ʔ̄t̄i:t/
ระเบิดไม่ก่องหนัก / กักไม่ก่อง	th - k	/th̄h̄k̄ - th̄k̄k̄/
	ch - ?	/ch̄ʔ̄ - ch̄ʔ̄/
	kh - k	/kh̄k̄k̄ - kh̄k̄k̄/
ระเบิดไม่ก่องเบา / นาสึก	t - n	/t̄n̄i:n - t̄n̄i:n/
	c - ŋ	/c̄ŋ̄i:n - c̄ŋ̄i:n/
		/ciŋ - caŋ/
	c - n	/cuen - cien/
ระเบิดไม่ก่องหนัก / นาสึก	ph - m	/ph̄m̄ - ph̄m̄/
	ph - n	/ph̄n̄i:n - ph̄n̄i:n/

ลักษณะของพยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
ระเบิดไม้ก่องเบา + รั้ว / นาสึก	ch - ฅ tr - ม	/ch ^u ɛŋ - chinj/ /tr ^o m - tr ^o :m/
ระเบิดไม้ก่องเบา + รั้ว / กิ่งสระ	kr - ม	/kr ^u m - kr ⁱ m/
ระเบิดไม้ก่องเบา + รั้ว / กิ่งสระ	pr - ย	/pr ^o :y - pr ^a :y/ /pr ^{ɔ̄} :y - pr ^a :y/
ระเบิดไม้ก่องเบา + ข้าง / นาสึก	pl - น	/pl ⁱ n - pl ⁱ :n/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + รั้ว / กักไม้ก่อง	phr - ต	/phr ^u ɛt - phr ^a :t/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + รั้ว / นาสึก	khr - ฅ	/khr ^o :ŋ - khr ^a :ŋ/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + รั้ว / กิ่งสระ	phr - w	/phr ^a :w - phr ^e :w/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + ข้าง / กักไม้ก่อง	phl - ป khl - ก	/phl ⁱ p - phl ⁱ ɛp/ /khl ⁱ k - khl ⁱ ɛk/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + ข้าง / นาสึก	phl - ม	/phl ^o :m - phl ^e :m/ /phl ^u m - phl ^a :m/
ระเบิดก่องเบา / กักไม้ก่อง	b - ต	/b ^o t - b ^a :t/
ระเบิดก่องเบา / นาสึก	b - น d - ม d - ฅ	/bon - ba:n/ /d ⁱ :m - d ^a m/ /d ^o :ŋ - danj/

ลักษณะของพยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
นาสิก / กักไม ^{๑๖} ก่อง	ŋ - p	/ŋ̄p̄ - ŋ̄áp̄/
	ŋ - ?	/ŋ̄ʔ̄ - ŋ̄áʔ̄/
นาสิก / นาสิก	m - m	/m̄:m̄ - m̄ɛ:m̄/
กิงสระ / กักไม ^{๑๖} ก่อง	w - t	/w̄t̄ - w̄ít̄/
	y - p	/ȳp̄ - ȳáp̄/
	y - t	/ȳát̄ - ȳít̄/
		/ȳá:t̄ - ȳá:t̄/
	y - k	/ȳák̄ - ȳo:k̄/
กิงสระ / นาสิก	y - m	/ȳím̄ - ȳé:m̄/
	y - ŋ	/ȳúŋ̄ - ȳín̄/
		/ȳúŋ̄ - ȳí:ŋ̄/
		/ȳò:ŋ̄ - ȳè:ŋ̄/
ขาง / นาสิก	l - n	/l̄on̄ - l̄á:n̄/
เสียดแทรก / กักไม ^{๑๖} ก่อง	f - p	/f̄p̄ - f̄áp̄/
	f - ?	/f̄ʔ̄ - f̄áʔ̄/
		/f̄ʔ̄ - f̄áʔ̄/
		/h̄t̄ - h̄át̄/
	h - t	/h̄t̄ - h̄át̄/
	h - k	/h̄o:k̄ - h̄á:k̄/

9.1.2 คำหลักเป็นคำสองพยางค์ พวกที่ 2

ลักษณะของพยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
ระเบิดไม่ก้องเบา / กักไม่ก้อง	t - k t - ?	/kra'tùk - kra'tík/ /ka'tó? - ka'té?/
ระเบิดไม่ก้องหนัก / กักไม่ก้อง	th - p ch - k	/kra'thóp - kra'tháp/ /kra'chók - kra'ché:k/
ระเบิดไม่ก้องเบา + รว / นาสึก	kr - m	/ta'krum - ta'kra:m/
ระเบิดไม่ก้องหนัก + ข้าง / กักไม่ก้อง	phl - k	/ka'phlók - ka'phlé:k/
ระเบิดก้องเบา / กักไม่ก้อง	d - k	/kra'dùk - kra'dík/
ระเบิดก้องเบา / นาสึก	d - ŋ	/kra'dâ:ŋ - kra'dmœŋ/
ข้าง / กักไม่ก้อง	l - ?	/pa'ló? - pa'lé?/
ข้าง / นาสึก	l - ŋ	/tha'lîŋ - tha'lân/
เสียดแทรก / กักไม่ก้อง	s - p	/kra'síp - kra'sâ:p/ /kra'súp - kra'síp/
เสียดแทรก / นาสึก	s - n	/kra'sen - kra'sâ:n/

9.1.3 เียบหน่วยเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดที่ซ้ำกัน

เมื่อนำคำซ้ำซึ่งมีคำหลักเป็นคำพยางค์เดี่ยวและคำสองพยางค์มาวิเคราะห์
พร้อมกัน จะพบว่าเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดของคำซ้ำในภาษาไทย จะจัดเข้า

เป็นพวก ๆ ตามลักษณะทางสัทศาสตร์ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กันในคำเข้า ได้ดังนี้

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	คำหลักเป็น คำพยางค์เดียว	คำหลักเป็น คำสองพยางค์
ระเบิดไม้ก่องเบา / กักไม้ก่อง	p - k ? - t	t - k t - ?
ระเบิดไม้ก่องหนัก / กักไม้ก่อง	th - k ch - ? kh - k	th - p ch - k
ระเบิดไม้ก่องเบา / นาสึก	t - n c - ɲ c - n	
ระเบิดไม้ก่องหนัก / นาสึก	ph - m ph - n ch - ɲ	
ระเบิดไม้ก่องเบา + รัว / นาสึก	tr - m kr - m	kr - m

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะก้ำสะกด	คำหลักเป็นคำ พยางค์เดี่ยว	คำหลักเป็นคำ สองพยางค์
ระเบิดไม้ ^๖ กองเบา + รัว / กิ่ง ^๑ สระ	pr - y	
ระเบิดไม้ ^๖ กองเบา + ช้าง / นาสิก	pl - n	
ระเบิดไม้ ^๖ กองหนัก + รัว / กัก ^๖ ไม้กอง	phr - t	
ระเบิดไม้ ^๖ กองหนัก + รัว / นาสิก	khr - ๗	
ระเบิดไม้ ^๖ กองหนัก + รัว / กิ่ง ^๑ สระ	phr - w	
ระเบิดไม้ ^๖ กองหนัก + ช้าง / กัก ^๖ ไม้กอง	phl - p	
		phl - k
	khl - k	
ระเบิดไม้ ^๖ กองหนัก + ช้าง / นาสิก	phl - m	
ระเบิด ^๖ กองเบา / กัก ^๖ ไม้กอง	b - t	d - k
ระเบิด ^๖ กองเบา / นาสิก	b - n	
	d - m	
	d - ๗	d - ๗
นาสิก / กัก ^๖ ไม้กอง	๗ - p	
	๗ - ?	
นาสิก + นาสิก	m - m	

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	คำหลักเป็นคำ พยางค์เดียว	คำหลักเป็นคำ สองพยางค์
กึ่งสระ / กักไม่ก้อง	w - t y - p y - t y - k	
กึ่งสระ / นาสิก	y - m y - n	
ข้าง / กักไม่ก้อง		l - ?
ข้าง / นาสิก	l - n	l - n
เสียดแทรก / กักไม่ก้อง	f - p f - ? h - t h - k	s - p
เสียดแทรก / นาสิก		s - n

9.2 หน่วยเสียงพยัญชนะต้นซ้ำและพยัญชนะตัวสะกดซ้ำในคำซ้ำภาษาเขมร

9.2.1 คำหลักเป็นคำพยางค์เดียว

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
ระเบิดไม้ก่องเบา / กักไม้ก่อง	p - c t - c	/p̄īēc - p̄ō:c/ /tec - tu:ə̄ç/ /to:c - ta:c/
ระเบิดไม้ก่องเบา / นาสิก	k - ๗	/kae๗ - ka๗/
ระเบิดไม้ก่องหนัก / นาสิก	th - n	/thō:n - thi:en/
ระเบิดไม้ก่องเบา + ระเบิดไม้ก่องเบา	k [?] - ๗	/k [?] e:๗ - k [?] a:๗/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + ระเบิดไม้ก่องเบา	ph [?] - ๗	/ph [?] iə๗ - ph [?] o:๗/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + นาสิก / นาสิก	ch [?] - ๗	/ch [?] v๗ - ch [?] a๗/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + นาสิก / นาสิก	khm - ๗	/khme:๗ - khma:๗/
ระเบิดไม้ก่องเบา + รั้ว / กักไม้ก่อง	pr - k	/praek - praok/
ระเบิดไม้ก่องเบา + รั้ว / นาสิก	pr - ๗	/pron๗ - pra๗/
ระเบิดไม้ก่องเบา + รั้ว / กิ่งสระ	tr - m	/trē:m - trō:m/
ระเบิดไม้ก่องเบา + รั้ว / กิ่งสระ	pr - v	/pre:v - pra:v/
ระเบิดเข้า / กักไม้ก่อง	d - c	/dac - daoc/
ระเบิดเข้า / นาสิก	b - ๗	/bo:๗ - ba:๗/
นาสิก / กักไม้ก่อง	๗ - k	/๗i:k - ๗iək/
รั้ว / กักไม้ก่อง	r - p	/riəp - rō:p/

ลักษณะของพยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
กึ่งสระ / นาสิก	y - n	/ȳɔ̄:n - ȳi:ɔ̄n/
เสียดแทรก + ระเบิดไม่ก้องเบา/กักไม่ ก้อง	sp - t	/sp̄ɛ̄:t - sp̄ɔ̄:t/
เสียดแทรก + ระเบิดเข้า/กักไม่ก้อง	sd - t	/sd̄ɛ̄:t - sd̄ɔ̄:t/
	sd - k	/sd̄aek - sd̄aok/
เสียดแทรก + นาสิก / กักไม่ก้อง	sm - k	/sm̄aek - sm̄aok/
เสียดแทรก + กึ่งสระ / กักไม่ก้อง	sv - t	/sv̄aet - sv̄ɔ̄:t/

9.2.2 คำหลักเป็นคำสองพยางค์พวกที่ 2

ลักษณะของพยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
ระเบิดไม่ก้องเบา / กักไม่ก้อง	p - c	/p̄ɛ̄'pec - p̄ɛ̄'pac/
	p - k	/sr̄ɛ̄'pe:k - sr̄ɛ̄'paek/ /sr̄ɛ̄'paek - sr̄ɛ̄'paek/
	t - k	/r̄ɛ̄'te:k - r̄ɛ̄'ta:k/ /r̄ɛ̄'taek - r̄ɛ̄'taok/ /pr̄ɛ̄'te:k - pr̄ɛ̄'ta:k/
	k - t	/r̄ɛ̄'ké:t - r̄ɛ̄'ko:t/
	k - k	/sr̄ɛ̄'ke:k - sr̄ɛ̄'ka:k/
	? - p	/kr̄ɛ̄'?ɔ:p - kr̄ɛ̄'?aep/
	? - k	/r̄ɛ̄'?aek - r̄ɛ̄'?aok/

ลักษณะของพยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
ระเบิดไม้ก่องหนัก / กักไม้ก่อง	kh - k	/rə'khe:k - rə'kha:k/
ระเบิดไม้ก่องเบา / นาสึก	p - m	/pə'pɪ:m - pə'pɜ:m/
	t - ŋ	/prə'taen - prə'taon/
		/rə'te:ŋ - rə'taon/
	k - ŋ	/rə'ki:ŋ - rə'kõ:ŋ/
		/rə'kẽ:ŋ - rə'kõ:ŋ/
	k - m	/rə'ki:m - rə'ki:əm/
ระเบิดไม้ก่องเบา / กิ่งสระ	t - v	/rə'te:v - rə'ta:v/
	t - y	/rə'te:y - rə'ta:y/
ระเบิดไม้ก่องเบา / เสียดแทรก	t - s	/rə'ti:s - rə'ti:əs/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + นาสึก / กักไม้ก่อง	phŋ - k	/pə'phŋak - pə'phŋæk/
ระเบิดไม้ก่องเบา + ข้าง / กักไม้ก่อง	pl - k	/pə'phlek - pə'phlak/
ระเบิดไม้ก่องหนัก + กิ่งสระ / กักไม้ก่อง	khv - k	/kə'khvek - kə'khvək/
ระเบิดเข้า / กักไม้ก่อง	d - p	/trə'de:p - trə'da:p/
		/rə'dep - rə'dop/
นาสึก / กักไม้ก่อง	ŋ - k	/rə'ŋi:k - rə'ŋõ:k/
	p - p	/prə'pɛp - prə'pap/
	m - k	/srə'me:k - srə'mõ:k/

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำแม่
นาสิก / นาสิก	<p>p - ŋ</p> <p>p - m</p> <p>n - ŋ</p> <p>m - ŋ</p> <p>m - m</p>	<p>/krə'pe:ŋ - krə'pa:ŋ/</p> <p>/pə'p̄m̄ - pə'p̄ɛ:m/</p> <p>/rə'p̄em - rə'p̄am/</p> <p>/rə'naeŋ - rə'naoŋ/</p> <p>/rə'meŋ - rə'mo:ŋ/</p> <p>/srə'me:m - srə'ma:m/</p>
นาสิก / กิ่งสระ	m - v	/srə'me:v - srə'mo:v/
ข้าง / กักไม้ก่อง	l - t	/prə'li:t - prə'li:t/
ข้าง / นาสิก	l - ŋ	/prə'li:ŋ - prə'li:ŋ/
ข้าง / เสียดแทรก	l - s	/prə'li:s - prə'li:s/
กิ่งสระ / กักไม้ก่อง	v - k	/rə'vek - rə'vək/
		/rə'vi:k - rə'vi:k/
	y - k	/rə'yi:k - rə'yi:ek/
กิ่งสระ / นาสิก	v - n	/rə'vin - rə'vɛn/
	v - m	/rə'vi:m - rə'vi:em/
	y - ŋ	/rə'yi:ŋ - rə'yo:ŋ/
		/rə'yè:ŋ - rə'yò:ŋ/
	y - n	/rə'yò:n - rə'yi:en/
กิ่งสระ / กิ่งสระ	y - y	/rə'yry - rə'yay/

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
กึ่งสระ / เสียดแทรก	v - s	/krə'vi:s - krə'vi:os/ /rə'vi:s - rə'vi:os/
เสียดแทรก / กักไม่ก้อง	s - c	/rə'se:c - rə'sa:c/ /prə'se:c - prə'sa:c/
	h - k	/rə'haek - rə'haok/ /rə'hek - rə'hak/
	h - t	/prə'ht - prə'haet/ /prə'he:t - prə'ha:t/ /krə'he:t - krə'ho:t/
เสียดแทรก / นาลึก	h - ŋ	/krə'he:ŋ - krə'ho:ŋ/ /prə'haeŋ - prə'haoŋ/
	h - m	/rə'he:m - rə'ha:m/
เสียดแทรก / กึ่งสระ	s - v	/rə'se:v - rə'sa:v/
เสียดแทรก + รัว / กักไม่ก้อง	sr - k	/sə'srek - sə'srak/

คำหลักเป็นคำสองพยางค์พวกที่ 3

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
ระเบิดไม่ก้องเบา / กักไม่ก้อง	t - t	/səm'te:t - səm'to:t/

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	พยัญชนะต้นและ พยัญชนะตัวสะกด	คำซ้ำ
ระเบิดไม่ก้องเบา / กักไม่ก้อง	t - k	/sɔm'taek - sɔm'taok/
	t - c	/bɔn'tec - bɔn'tu:ɛc/
	k - k	/sɔm'ke:k - sɔm'ka:k/
	? - t	/sɔm'?et - sɔm'?a:t/
	? - k	/sɔm'?aek - sɔm'?aok/
ระเบิดไม่ก้องเบา / นาสึก	p - ŋ	/sɔm'pɿ:ŋ - sɔm'pò:ŋ/
		/sɔm'pè:ŋ - sɔm'pò:ŋ/
	k = m	/sɔm'ki:m - sɔm'kò:m/
		/sɔm'kè:m - sɔm'kò:m/
ระเบิดเข้า / กักไม่ก้อง	b - k	/lùm'be:k - lùm'ba:k/
	d - k	/rùm'de:k - rùm'da:k/
ระเบิดไม่ก้องเบา + รัว / กักไม่ก้อง	tr - k	/kɔn'tre:k - kɔn'tra:k/
ข้าง / กักไม่ก้อง	l - k	/sɔm'le:k - sɔm'lok/
กึ่งสระ / กักไม่ก้อง	y - k	/rùm'yi:k - rùm'yi:ək/

9.2.3 เที่ยบหน่วยเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดที่ซ้ำกัน

เมื่อนำคำซ้ำซึ่งมีคำหลักเป็นคำพยางค์เดี่ยวและคำสองพยางค์มาวิเคราะห์ /พวกที่ 2 /
พร้อมกัน เสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดของคำซ้ำในภาษาเขมรจะจัดเข้าเป็น
พวก ๆ ตามลักษณะทางสัทศาสตร์ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะ
ตัวสะกดที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำได้ดังนี้

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	คำหลักเป็นคำ พยางค์เดียว	คำหลักเป็นคำ สองพยางค์
ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ เบา / กัก ^เ ไม้ ^เ กอง	p - c t - c	p - c p - k t - k k - t k - k ? - p ? - k
ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ หนัก / กัก ^เ ไม้ ^เ กอง		kh - k
ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ เบา / นาสี ^เ ก	k - ๗	p - m t - ๗ k - ๗ k - m
ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ หนัก / นาสี ^เ ก	th - n	
ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ เบา / กิ่ง ^เ สระ		t - v t - y
ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ เบา / เสียด ^เ แทรก		t - s
ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ เบา+ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ เบา/นาสี ^เ ก	k [?] - ๗	
ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ หนัก+ระเบิดไม้ ^เ กอง ^เ เบา/นาสี ^เ ก	ph [?] - ๗	
	ch [?] - ๗	

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	คำหลักเป็นคำ พยางค์เดียว	คำหลักเป็นคำ สองพยางค์
ระเบิดไม้ก่องหนัก + นาสิก / นาสิก	khm - ๗	
ระเบิดไม้ก่องหนัก + นาสิก / กักไม้ก่อง		ph๗ - k
ระเบิดไม้ก่องเบา + รัว / กักไม้ก่อง	pr - k	
ระเบิดไม้ก่องเบา + รัว / นาสิก	pr - ๗	
	tr - m	
ระเบิดไม้ก่องเบา + รัว / กิ่งสระ	pr - v	
ระเบิดไม้ก่องเบา + ข้าง / กักไม้ก่อง		pl - k
ระเบิดไม้ก่องหนัก + กิ่งสระ / กักไม้ก่อง		khv - k
ระเบิดเข้า / กักไม้ก่อง	d - c	d - p
	b - p	
ระเบิดเข้า / นาสิก	๗ - k	๗ - k
นาสิก / กักไม้ก่อง		p - p
		m - k
		p - ๗
นาสิก / นาสิก		p - m
		n - ๗
		m - ๗
		m - m

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	คำหลักเป็นคำ พยางค์เดียว	คำหลักเป็นคำ สองพยางค์
<p>นาสิก / กิ่งสระ</p> <p>รว / กักไมกอง</p> <p>ขาง / กักไมกอง</p> <p>ขาง / นาสิก</p> <p>ขาง / เสียดแทรก</p> <p>กิ่งสระ / กักไมกอง</p> <p>กิ่งสระ / นาสิก</p> <p>กิ่งสระ / กิ่งสระ</p> <p>กิ่งสระ / เสียดแทรก</p> <p>เสียดแทรก / กักไมกอง</p> <p>เสียดแทรก / นาสิก</p>	<p>r - p</p> <p>y - n</p>	<p>m - v</p> <p>l - t</p> <p>l - ๓</p> <p>l - s</p> <p>v - k</p> <p>y - k</p> <p>r - n</p> <p>v - m</p> <p>y - ๓</p> <p>y - n</p> <p>y - y</p> <p>v - s</p> <p>s - c</p> <p>h - k</p> <p>h - t</p> <p>h - ๓</p> <p>h - m</p>

ลักษณะของพยัญชนะต้น และพยัญชนะตัวสะกด	คำหลักเป็นคำ พยางค์เดียว	คำหลักเป็นคำ สองพยางค์
เสียดแทรก / กิ่งสระ		s - v
เสียดแทรก+ระเบิดไม่ก้องเบา/กักไม่ก้อง	sp - t	
เสียดแทรก+ระเบิดเข้า / กักไม่ก้อง	sd - t sd - k	
เสียดแทรก + นาสิก / กักไม่ก้อง	sm - k	
เสียดแทรก + รัว / กักไม่ก้อง		sr - k
เสียดแทรก + กิ่งสระ / กักไม่ก้อง	sv - t	

9.3 ความสัมพันธ์ของสระที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำซึ่งว่าพยัญชนะต้นและซ้ำพยัญชนะตัวสะกด
ในภาษาไทยและภาษาเขมร

คำซ้ำซึ่งมีคำหลักและคำสร้อยซ้ำกันที่พยัญชนะต้นและซ้ำพยัญชนะตัวสะกด จะมี
สระของคำหลักและคำสร้อยสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสระที่เข้าคู่กันนี้
โดยทางสัทศาสตร์ เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ของสระที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำที่ซ้ำพยัญชนะต้น
(ดู 8.2.3 บทที่ 8) โดยจะวิเคราะห์คำซ้ำซึ่งมีคำหลักเป็นคำพยางค์เดียวและคำหลัก
เป็นคำสองพยางค์พวกที่ 2 พร้อมกัน

9.3.1 สระระดับเสมอ สระที่ปรากฏในคำหลักและคำซ้ำจะมีระดับเสมอกัน ใน
ภาษาไทยสระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหน้าเป็นสระหลัง (Back Vowels) และสระที่
ปรากฏในคำที่มาข้างหลังเป็นสระหน้า (Front Vowels) ส่วนในภาษาเขมรสระที่ปรากฏ
ในคำที่มาข้างหน้าเป็นสระหน้า (Front Vowels) และสระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหลัง
เป็นสระหลัง (Back Vowels)

9.3.1.1 สระที่เกิดระดับเสมอในภาษาไทยมี 6 คู่ คือ

สระหลัง - สระหน้า

สูง - สูง

อ - ิ, อ - ี, ึ - ิ, ู - ี

อ๑ - ิ

อ๑ - ิ๑, ึ๑ - ิ๑

กลางสูง - กลางสูง

อ - ะ, ๑ - ะ

กลางต่ำ - กลางต่ำ

อ - ะ

๑ - ะ, ๑ - ะ, ๑ - ะ

ตัวอย่าง

อ - ิ, อ - ี, ึ - ิ, ู - ี เช่น /kra'dùk - kra'dík/

อ๑ - ิ " /chúəŋ - chin/

อ๑ - ิ๑, ึ๑ - ิ๑ " /cuen - ciən/

อ - ะ, ๑ - ะ " /yô:ŋ - yê:ŋ/

อ - ะ " /ka'tô? - ka'tê?/

๑ - ะ, ๑ - ะ, ๑ - ะ " /mɔ:m - mɛ:m/

9.3.1.2 สระที่เกิดระดับเสมอในภาษาเขมรมี 4 คู่ คือ

สระหน้า - สระหลัง

สูง - สูง

ิ - ึ

กลางสูง - กลางสูง

e - o

e - o, ะ - ๑

กลางต่ำ - กลางต่ำ

ะ - ๑

ตัวอย่าง		
เี: - ี:	เ็น	<u>/pre'li:s - pre'lɯ:s/</u>
e - o	"	<u>/re'dep - re'dop/</u>
e: - o:, è: - ò:	"	<u>/kre'he:ŋ - kre'ho:ŋ/</u>
è: - ò:	"	<u>/spè:t - spò:t/</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

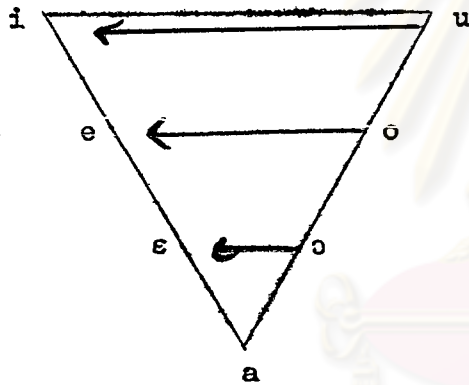
9.3.1.3 แผนภูมิของสระระดับเสมอ

ตำแหน่งของสระที่สัมพันธ์กันนี้ แสดงด้วยแผนภูมิของสระให้เห็นทิศทางและตำแหน่งของสระที่เข้าคู่กันชัดเจน ดังต่อไปนี้ คือ

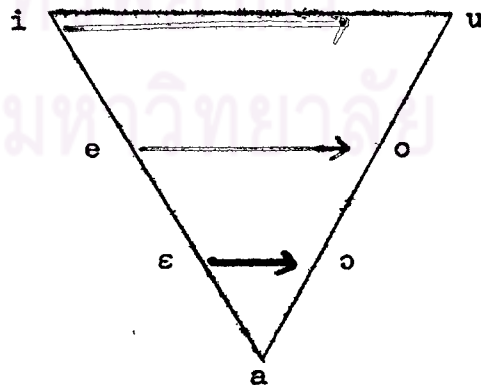
แผนภูมิที่ 5 แสดงให้เห็นแผนภูมิของสระระดับเสมอที่เข้าคู่กัน

ปลายลูกศรจะวางตรงตำแหน่งที่เกิดของสระในคำหน้า ส่วนหัวลูกศรจะชี้ไปยังตำแหน่งที่เกิดของสระในคำหลัง

ไทย

เขมร

9.3.2 สระระดับต่ำ - สูง

สระที่ปรากฏในคำหลักและคำสร้อยจะมีระดับต่างกัน ในภาษาไทยและภาษาเขมร สระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหน้าเป็นสระหลัง (Back Vowels) และสระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหลังเป็นสระหน้า (Front Vowels) แต่เฉพาะในภาษาไทย ถ้าสระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหน้าเป็นสระต่ำ สระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหลังเป็นสระหน้า (Front Vowels) หรือสระหลัง (Back Vowels) ก็ได้ ส่วนในภาษาเขมร ถ้าสระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหน้าเป็นสระต่ำ สระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหลังเป็นสระหลัง หรือ ถ้าสระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหน้าเป็นสระหน้า สระที่ปรากฏในคำที่มาข้างหลังก็จะเป็นสระหลังด้วย

9.3.2.1 สระที่เกิดระดับต่ำ - สูงในภาษาไทย มี 5 คู่ คือ

	หลัง - หน้า	
กลางสูง - สูง	อ - ๑๐	
	ต่ำ - หลัง	
ต่ำ - กลางต่ำ	อ - ๑:	
ต่ำ - กลางสูง	อ - ๑๐	
	ต่ำ - หน้า	
ต่ำ - สูง	อ - ๑๐,	
ต่ำ - กลางต่ำ	อ - ๑:	
ตัวอย่าง		
อ - ๑๐	ขัน /kra'thóp - kra'thiəp/	
อ - ๑:	" /yák - yɔ:k/	
อ - ๑๐	" /kra'dá:ŋ - kra'dhiəŋ/	

ตัวอย่าง

อ - ใอ, ใ - ใอ

a: - e:

เช่น /yát - yíet/

" /phr̄a:w - phre:w/

9.3.2.2 สระที่เกิดระดับต่ำ - สูงในภาษาเขมรมี 4 คู่

หลัง - หน้า

กลางสูง - สูง

อ̄: - ใ̄:๐

กลางต่ำ - สูง

อ̄: - ใ̄:๐

ต่ำ - หลัง

ต่ำ - กลางต่ำ

ae - ๐:

หน้า - หลัง

กลางสูง - สูง

e - u:๐

ตัวอย่าง

อ̄: - ใ̄:๐

เช่น /r̄e'ȳo:n - r̄o'ȳi:๐n/

อ̄: - ใ̄:๐

" /th̄o:n - th̄i:๐n/

ae - ๐:

" /svaet - sv๐:t/

e - u:๐

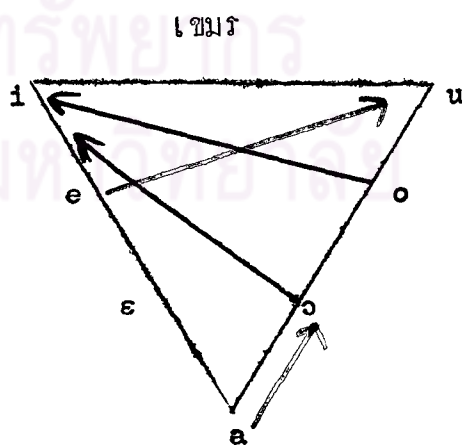
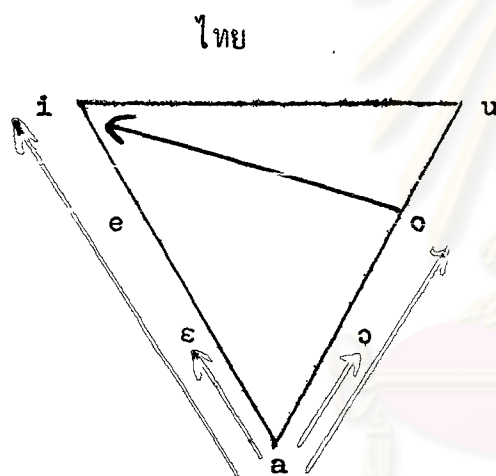
" /tec - tu:๐c/

9.3.2.3 แผนภูมิของสระระดับต่ำ - สูง

ตำแหน่งของสระที่สัมพันธ์กันนี้ แสดงด้วยแผนภูมิของสระให้เห็นตำแหน่งและทิศทางของสระที่เข้าคู่กันชัดเจนดังต่อไปนี้ คือ

แผนภูมิที่ 6 แสดงให้เห็นแผนภูมิของสระระดับต่ำ - สูงที่เข้าคู่กัน

ปลายดугศรจะวางตรงตำแหน่งที่เกิดของสระในคำหน้า ส่วนหัวดугศรจะชี้ไปยังตำแหน่งที่เกิดของสระในคำหลัง

9.3.3 สระระดับสูง - ต่ำ

สระที่ปรากฏทั้งในคำที่มาข้างหน้าและคำที่มาข้างหลังจะมีระดับต่างกัน สระทั้งหมดเหล่านี้จะมีที่ก่อกำเนิดต่างกันดังต่อไปนี้ คือ สระหน้าหรือสระหลังจะเข้าคู่กันเอง ยกเว้นในกรณีที่มีสระต่ำ /a, ə:/ ซึ่งจะเข้าคู่กับสระใด ๆ ก็ได้ หรือสระหน้าอาจจะนำสระหลัง และในทางกลับกันสระหลังอาจนำสระหน้าได้

9.3.3.1 สระที่เกิดระดับสูง - ต่ำ ในภาษาไทยมี 22 คู่

	หน้า - ต่ำ
สูง - ต่ำ	i - a
	ɪ - ə:
กลางสูง - ต่ำ	e - ə:
	หลัง - ต่ำ
สูง - ต่ำ	u - ə, ʊ̄ - ə̄, ʉ - ǎ
	ʊ̄ - ə:, u - a:
	uɔ - ə:
	ɯ - a, ɯ̄ - ə̄, ɯ̄ - ǎ
	ɯ̄ - ə̄
	ɯ̄ - ə:, ɯ̄ - ə̄:
กลางสูง - ต่ำ	o - a:, ɔ̄ - ə̄:
	ɔ̄: - a
	ɔ̄: - ə:, ɔ̄: - a:
	ɔ̄ - ǎ
	ɔ̄: - a:

	หลัง - คำ
กลางคำ - คำ	อ: - ั
	หน้า - หน้า
สูง - กลางคำ	ิ - ี:
	หน้า - หลัง
สูง - กลางคำ	ุ - ู:
	หลัง - หน้า
สูง - กลางสูง	เ: - ะ
กลางสูง - กลางคำ	อ: - ะ:
	ง - ัง
	หลัง - หลัง
สูง - กลางสูง	น - ุ:
กลางสูง - กลางคำ	อ - ะ:

ตัวอย่าง

i - a	เช่น	/ciŋ - caŋ/
í - á:	"	/kra'síp - kra'sâ:p/
e - ê:	"	/kâ'sen - kâ'sâ:n/
u - a, ึ - ำ, ู - ำ	"	/yûp - yâp/
ึ - ำ:, u - a:	"	/ta'krum - ta'kra:m/
uo - a:	"	/phrûet - phrâ:t/
u - a, ุ - ำ, ู - ำ	"	/phum - pham/

ตัวอย่าง

ดီး - ด้	เขิน	/d ^h i:m - d ^h am/
ดီး - ด้, ด้ - ด้	"	/y ^h i:t - y ^h at/
อ - ะ, ือ - ด้	"	/lon - la:n/
อ - ะ	"	/d ^h o:ŋ - dan/
อ - ะ, ะ - ะ	"	/h ^h o:k - h ^h ak/
จ - ด้	"	/ŋ ^h ? - ŋá?/
จ - ะ	"	/pr ^h :y - pra:y/
อ - ด้	"	/ph ^h o:n - ph ^h an/
ฝ - ะ	"	/y ^h im - y ^h é:m/
ฝ - ือ	"	/pl ^h in - pl ^h o:n/
ด - ะ	"	/t ^h i:n - t ^h an/
อ - ะ	"	/c ^h o:ŋ - c ^h é:ŋ/
จ - ะ	"	/ch ^h ? - ch ^h é?/
น - ะ	"	/y ^h in - y ^h é:ŋ/
อ - ะ	"	/tr ^h om - tr ^h o:m/

9.3.3.2 สระที่เกิดในระดัปลุง - คำภาษาเขมรมี 19 คู่

กลางลุง - คำ	หน้า - คำ
e - a	
e: - a:	
e: - ao	
e: - aə	

	หลัง - คำ	
กลางสูง - คำ	ɿ - a	
	ɿ - ae	
	o - ae	
	o: - ae	
	o: - a:	
	หน้า - หลัง	
สูง - กลางสูง	i: - ɿ:	
สูง - กลางต่ำ	i: - ɔ:	
	ie - ɔ:, ie - ɔ:, ie - ɔ:	
	i - ɔ	
กลางสูง - กลางต่ำ	e - ɔ	
	e - ɔ:	
	ɛ: - ɔ:, ɛ: - ɔ:	
	หลัง - หน้า	
กลางสูง - กลางต่ำ	i: - ɛ:	
	i: - ɛ	
	หน้า - หน้า	
สูง - กลางต่ำ	i: - ɛ:	
ตัวอย่าง		
e - a	เช่น /pe'pɛc - pɛ'pac/	
e: - a:	" /khme:ŋ - khma:ŋ/	
e: - ao	" /rɛ'te:ŋ - rɛ'taon/	
e: - ae	" /srɛ'pe:k - srɛ'paek/	
e - ɔ	" /ko'khvek - kɔ'khvɔk/	

ตัวอย่าง

e - ɔ:	เรือน	/rə'meɪŋ - rə'mɔ:ŋ/
e: - ɔ:, ɛ: - ɔ:	"	/sde:t - sɔ:t/
ɤ - a	"	/rə'yɤy - rə'yay/
ɤ - ae	"	/chʔɤŋ - chʔaen/
o - ae	"	/prɔŋ - praen/
o: - ae	"	/krə'ʔo:p - krə'ʔaep/
o: - a:	"	/to:c - ta:c/
i: - ɜ:	"	/rə'vɪ:k - rə'vɜ:k/
i: - ɔ:	"	/rə'ki:ŋ - rə'kɔ:ŋ/
ie - ɜ:, ie - ɔ:, ie - ɔ:	"	/piɛc - pɔ:c/
i - ɔ	"	/re'vin - re'vɔen/
ui - ɛ:	"	/pə'puiɪm - pə'pɛ:m/
ui - ɛ	"	/prə'liuŋ - prə'liɛŋ/
i: - ɛ:	"	/pre'li:t - pre'liɛ:t/

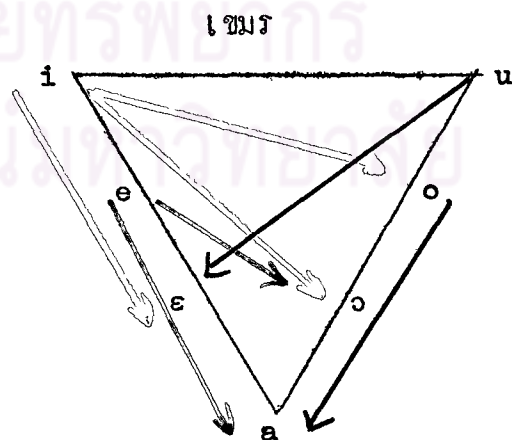
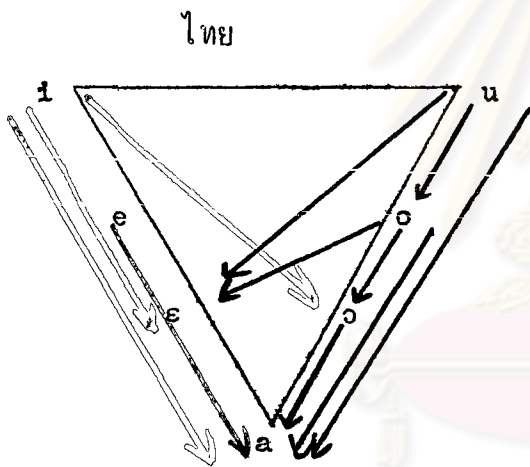
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9.3.3.3 แผนภูมิของสระระดับสูง - คำ

ตำแหน่งของสระที่สัมพันธ์กันนี้ แสดงด้วยแผนภูมิของสระให้เห็นตำแหน่งและทิศทางของสระที่เข้าคู่กันชัดเจนดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 7 แสดงให้เห็นแผนภูมิของสระระดับสูง - คำที่เข้าคู่กัน

ปลายลูกศรจะวางตรงตำแหน่งที่เกิดของสระในคำหน้า ส่วนหัวลูกศรจะชี้ไปยังตำแหน่งที่เกิดของสระในคำหลัง

9.3.4 สระซ้ำที่เกิด

สระที่ปรากฏในคำหลักและคำสร้อยจะมีระดับตำแหน่งที่เกิดซ้ำกัน

เช่น เมื่อสระในคำที่หนึ่งเป็นสระหลัง กลางสูง สระของอีกคำหนึ่งเป็นสระหลัง กลางสูง
 ควบ สระซ้ำที่เกิดของคำซ้ำซึ่งมีพยัญชนะต้นซ้ำและพยัญชนะตัวสะกดซ้ำ ปรากฏเฉพาะแต่ใน
 ภาษาเขมร เท่านั้น

9.3.4.1 สระที่ซ้ำที่เกิดที่เกี่ยวกัน คำซ้ำภาษาเขมรมี 6 คู่ ดังต่อไปนี้ คือ

	หน้า - หน้า
สูง - สูง	i: - iə
	i: - i:ə
ต่ำ - ต่ำ	a - aə
	a - ao
	ae - aə
	ae - ao

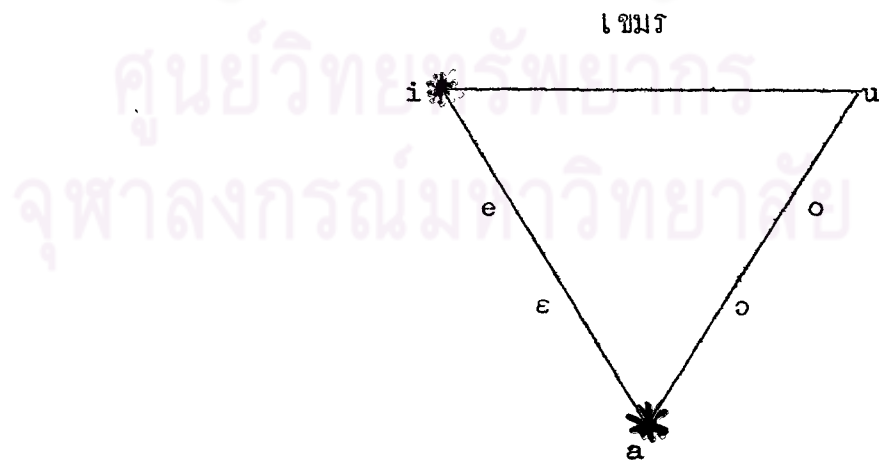
ตัวอย่าง

i: - iə	เวิน	<u>/re'vi:s - re'viəs/</u>
i: - i:ə	"	<u>/pi:k - pi:ək/</u>
a - aə	"	<u>/pə'phək - pə'phək/</u>
a - ao	"	<u>/dac - daoc/</u>
ae - aə	"	<u>/srə'pæk - srə'pæk/</u>
ae - ao	"	<u>/prə'taən - prə'taən/</u>

9.3.4.2 แผนภูมิของสระซ้ำที่เกิด

ตำแหน่งของสระที่สัมพันธ์กันนี้ แสดงด้วยแผนภูมิของสระให้เห็นตำแหน่งและทิศทางของสระที่เข้าคู่กันวัดเจนดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 8 แสดงให้เห็นแผนภูมิของสระที่เกิดซ้ำกัน

9.4 ข้อสังเกตการวิเคราะห์เสียงพยัญชนะต้นซ้ำกับซ้ำพยัญชนะตัวสะกด

1. เมื่อศึกษาพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดของคำซ้ำพร้อมกันทั้งพยางค์ซ้ำ ซึ่งมีคำหลักเป็นคำพยางค์เดียวและสองพยางค์ จะพบว่า ในภาษาไทย มีพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกด 2 คู่ คือ $kr - m$ และ $d - ŋ$ ปรากฏทั้งในคำพยางค์เดียวและคำสองพยางค์ ส่วนในภาษาเขมรมี 4 คู่ คือ $p - c$, $k - ŋ$, $ŋ - k$ และ $y - n$

2. เมื่อเปรียบเทียบคำซ้ำในภาษาไทยและเขมร จะพบว่า เมื่อคำหลักเป็นคำสองพยางค์ พยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดซ้ำคู่กัน 2 คู่ คือ $t - k$ และ $l - ŋ$ แต่มีคำซ้ำซึ่งคำหลักในภาษาเขมร เป็นคำสองพยางค์ส่วนในภาษาไทยเป็นคำพยางค์เดียว มีพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดซ้ำกัน 6 คู่ คือ $p - k$, $kh - k$, $m - m$, $y - ŋ$, $h - k$ และ $h - t$

3. จากการเปรียบเทียบเสียงสระที่ซ้ำคู่กันของคำหลักและคำสร้อยซึ่งซ้ำพยัญชนะต้นและซ้ำพยัญชนะตัวสะกด จะเห็นว่า เมื่อจัดความสัมพันธ์ของสระเป็นพวก ๆ ตามระดับของสระแล้ว ความแตกต่างระหว่างสระในคำซ้ำภาษาไทยกับคำซ้ำภาษาเขมร จะปรากฏให้เห็นจากจำนวนคำข้างล่างนี้ว่า สระระดับสูง - ต่ำ ปรากฏบ่อยครั้งกว่าสระประเภทอื่นทั้งในภาษาไทยและภาษาเขมร

	ไทย	เขมร
สระระดับเสมอ	6	4
สระระดับต่ำ - สูง	5	4
สระระดับสูง - ต่ำ	22	19
สระซ้ำที่เกิด		6

4. สระซ้ำที่เกิดที่ปรากฏในคำซ้ำประเภทนี้ ในภาษาเขมรมีทั้งที่เป็นสระเดี่ยว เข้าคู่กับสระประสม และสระประสมที่มีต้นเสียงตำแหน่งเดียวกันเข้าคู่กัน (9.3.4.2) ส่วนในภาษาไทยไม่ปรากฏ